

Актуальність розробки твердих лікарських форм на основі модифікованого сухого екстракту кропиви собачої для корекції порушень ЦНС

Давидова І.О., Рубан О.А., Гербіна Н.А.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

irina.pavlockaya@gmail.com

Вступ. Порушення діяльності ЦНС є досить поширеною проблемою в сучасному світі. Підвищена тривожність, емоційні перенавантаження, хронічний стрес, депресія, на сьогоднішній день зустрічаються все частіше.

Для корекції таких станів віддається перевага препаратам рослинного походження, що зумовлено їх позитивними властивостями, а саме: доступність, ефективність та безпечність тривалої терапії, зниження ризику лікарських ускладнень, гнучка схема дозування. Крім того, необхідно відмітити, що седативні фітопрепарати, діють значно м'якше, ніж транквілізатори, нейролептики синтетичного походження, що дозволяє уникнути низки побічних дій [5].

Основні результати. За даними літературних джерел, серед лікарських рослин особливої уваги заслуговує кропива собача, яка завдяки багатому хімічному складу проявляє седативну, гіпотензивну, анксиолітичну, кардіотонічну та спазмолітичну дію [2-3].

На даний час на фармацевтичному ринку України одним з найпоширеніших препаратів кропиви собачої є настоянка, які має ряд недоліків: незручність застосування, неточність дозування, є не стабільною у процесі зберігання, містить у своєму складі спирт етиловий, що обмежує її застосування у дітей та водіїв [4]. Тому доцільним є розробка нових вітчизняних лікарських засобів на основі кропиви собачої у твердих лікарських формах, що забезпечить кращу біодоступність, можливість маскування неприємних органолептичних властивостей (смак, запах), пролонгацію дії лікарських речовин та зручність застосування для широких верств населення.

Для отримання інноваційних сухих екстрактів як перспективних та технологічних АФІ використовують їх модифікацію різними амінокислотами, у результаті чого відбувається утворення солей, комплексів та кон'югантів з різними групами БАР, що змінює їх фізико-хімічні властивості, впливає на розчинність, біодоступність, сумарний фармакологічний ефект і т.д. [1]

На кафедрі фармакогнозії НФаУ під керівництвом професора Кошового О.М. з трави кропиви собачої було отримано новий модифікований валіном сухий екстракт [6-7]. Використання модифікованого екстракту валіном було обумовлене його здатністю брати участь в регулюванні нервових процесів, запобігати зниженню рівня серотоніну, підтримувати рівень азоту в організмі, сприяти регенерації м'язових білків. Використовується валін для

лікування депресії, допомагає запобігти неврологічним захворюванням та лікувати множинний склероз, оскільки захищає мієленову оболонку, що оточує нервові волокна у головному та спинному мозку. Нестача валіну діє пригнічуючи на нервову систему людини. У людей, котрі страждають від нестачі цієї амінокислоти, може виникати роздратування, швидка втомлюваність, депресія [1].

Висновки. Тому перспективним є розробка твердих лікарських форм з комплексом екстракту кропиви собачої та валіну, що призведе до потенціювання їх фармакологічної дії, яка забезпечить більш широкий та ефективний спектр дії, а обрана лікарська форма (таблетки та капсули) – зручність використання для всіх вікових категорій при лікуванні порушень діяльності ЦНС, таких як: неврози, підвищена нервова збудливість, порушення сну, стресові стани, істерії, неврастенії.

Список літератури

1. Аминокислоты как лекарственные средства: от научных достижений к клинической практике / Мараховский Ю.Х.: труды 3-ей Международной научно-практической конференции: *Экспериментальная и клиническая фармакология*», Минск, 23-24 июня 2009., С. 27-34.
2. Данилов С. А., Штриголь С. Ю., Дмитрієвський Д. І., Комісаренко А. М. Седативна дія та вплив препаратів собачої кропиви на тривожність, пам'ять, депресивну поведінку й фізичну витривалість. *Актуальні проблеми сучасної медицини : Вісник Української медичної стоматологічної академії*. 2011. Т. 11, № 2 (34). С. 19–22.
3. Данилов С. А., Штриголь С. Ю., Степанова С. И. Пустырник: фитохимические особенности и новые грани фармакологических свойств. *Провизор*. 2011. № 9. С. 27-30.
4. Компендіум online. URL: <https://compendium.com.ua/uk/>.
5. Перспективи створення нових оригінальних препаратів на основі субстанцій рослинного походження / О. А. Рубан, та ін. *Фітотерапія*. 2012. № 2. С. 63–65.
6. Романенко Є. А., Кошовий О. М., Комісаренко А. М., Штриголь С. Ю. Фітохімічне вивчення рідкого екстракту трави кропиви собачої та дослідження його психотропної активності. *Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П.Л. Шупика*. 2015. Вип. 24. № 5. С. 212-217.
7. Romanenko Ye., Koshovyi O., Ilyina T., Borodina N., Melnyk N. Standardization parameters of modified extracts from Leonurus cardiaca herb. *ScienceRise: Pharmaceutical Science*. 2019. № 1 (17). P. 17–23.

Проблеми та перспективи створення фітопрепаратів для лікування респіраторних захворювань.

В.В. Даруга, І.І. Губицька, Р.Т. Конечна

Національний університет "Львівська політехніка"

Вступ. Чільне місце серед проблем пульмонології посідають хронічні обструктивні захворювання легень. У світі нараховується близько 600 млн. хворих на хронічні обструктивні